

**BOSHLANG‘ICH TA‘LIM O‘QUVCHILARINI IJODIY FAOLIYATGA O‘RGATISHDA
TEXNLOGIYA TA‘LIMINING O‘RNI****Komiljonova Guluzra Nizomjon qizi**

Qo‘qon universiteti Ta‘lim kafedrası o‘qituvchisi

Mahmudjonova Sevaraxon Dilmurod qizi

Qo‘qon universiteti boshlang‘ich ta‘lim yo‘nalishi 3-kurs talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada pedagogik jarayonda texnologiyaning o‘rni, ijodiy faoliyat, kichik maktab yoshidagi o‘quvchilarni ijodiy faoliyatga o‘rgatish, va uning pedagogik ahamiyati, o‘quvchilarda ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirish, zamonaviy ta‘lim yondashuvlari asosida o‘quvchilar ijodiy faoliyatini tashkil etish usullari haqida fikrlar yozilgan.

Kalit so‘zlar: ijodiy faoliyat, ta‘lim, dars, pedagogik jarayon, o‘qitish, boshlang‘ich ta‘lim, o‘quv jarayoni, o‘qituvchi;

Kirish:

“Texnologiya” fani o‘quvchi hayotida muhim o‘rin egallovchi amaliy mehnat faoliyati jarayonidir. Ko‘pgina fanlar qatorida yosh avlodning har tomonlama yetuk bo‘lishi ta‘lim – tarbiya jarayonini to‘g‘ri tashkil etishda texnologiya fani o‘zining muhim o‘rniga ega. O‘quvchi voyaga yetib, qaysi kasbni egallamasin, kim bo‘lmasin, ushbu fandan olgan bilim va ko‘nikmalari hayotda, albatta, naf keltiradi. Bugungi kunda yoshlarga kasb tanlashlarida, barkamol shaxs bo‘lib yetishishlarida, ijodiy qobiliyatlarini rivojlanishlarida texnologiya fani asosiy ko‘makchi va muhim manbaa bo‘lib xizmat qiladi. Texnologiya darslarining muhim ahamiyati shundaki, o‘quvchilarning ijodkorlik, yaratuvchanlik qobiliyatlarini oshirishga ko‘maklashadi, ularning tafakkurlarini rivojlantirib, o‘rganilgan bilim, ko‘nikma va malakalarni hayotda qo‘llay olish layoqatini shakllantiradi. Ushbu fan qiziqarli va o‘quvchilarga quvonch bag‘ishlaydi. Chunki ular bu darsda o‘z mehnatlarining natijasini ko‘radi, bajargan ishlaridan zavqlanadi, bu esa o‘z navbatida o‘quvchilarda bir qancha ijobiylikni shakllantirishga yordam beradi. Texnologiya darslarida o‘quvchilarning bilim doirasi kengayadi, mehnatga bo‘lgan hurmati oshib boradi, kasb tanlashga bo‘lgan e‘tibori kuchayadi. Bu jarayonlar sodir bo‘lishi uchun esa o‘qituvchi darsni samarali tashkil qilishi va har bir darsga puxta tayyorgarlik ko‘rishi kerak bo‘ladi.

Shu o‘rinda davlatimiz raxbari Shavkat Mirziyoyev o‘z nutqlaridan birida ta‘kidlaganidek: “Mamlakatimiz yuqori texnologik sohalar bo‘yicha dunyodan ortda qolib ketgan. Barcha sohalarni modernizatsiya qilish, jahon bilan hamqadam bo‘lish uchun innovatsion rivojlanish vazirligini tashkil etib, shunday sharoitlar yaratdik. Biz barcha harakatlarimizni va barcha urinishlarimizning samarasini ortig‘i bilan natijasini ko‘rish uchun kelajagimiz qo‘lida bo‘lgan kelajak egalariga barcha shart-sharoitlarni yaratishni uzimizga burch deb bilamiz, yoshlardan esa har bir imkoniyatning minnaddorchiligi sifatida ulkan zafarlar kutib qolamiz”. Bu shunchaki so‘zlar emas balki oldimizga qo‘yilgan ulkan vazifadir. Ushbu jumlar albatta asosli. Zamon, texnika, texnologiya shiddat bilan rivojlanayotgan bu davrda texnologiya faniga e‘tiborni kuchaytirmaslikning iloji yo‘q. Har bir ijodkorlikning dastlabki bo‘g‘ini albatta bolalikdan

boshlanadi va rivojlanish bosqichlari esa tizim asosida shakllangan ta’limiy tartibning to’g’ri qo’yilganiga bog’liq.

Bugungi kunda yoshlarga kasb tanlashlarida, barkamol shaxs bo’lib yetishishlarida, ijodiy qobiliyatlarini rivojlanishlarida texnologiya fani asosiy ko’makchi va muhim manba bo’lib xizmat qiladi. Bu esa o’z navbatida texnologiya fanining bola ruhiyatiga ta’siri orqali ko’rishimiz mumkin. Texnologiya darslari, uyushtiriladigan ekskursiyalar davomida o’quvchilar duradgorlik, dizaynerlik, tikuvchilik, pazandachilik kabi sohalarga oid bilimlar olib, ko’plab kasb-hunar bilan tanishadilar. Bu esa o’quvchilarni kelajak hayotlarida shu kabi kasb-hunarlardan birini egallab, sohaning mohir mutaxassisi bo’lib yetishishlariga sabab ham bo’ladi. Shuningdek, bola kelajakda qaysi kasbni egallamasin, shu soha faoliyatiga ijodkorlik bilan yondashishga o’rganadi.

Ijod— insonning yangi moddiy va ma’naviy ne’matlar yaratish faoliyati. Unda inson tafakkuri, xotirasi, tasavvuri, diqqati, irodasi faol ishtirok etadi, butun bilimi, tajri-basi, iste’dodi namoyon bo’ladi.¹

Ijodkorlik- faoliyatning turli holatlarida paydo bo’ladi. Qiziqish ilhom, intilish va boshqalar ijodkorlikning inson ongida eng oliy tarzda paydo bo’lishidan, namoyon bo’lishigacha jarayonini o’z ichiga oladi. Shaxsda faoliyat ehtiyoji faoliyatda yangi ilgari maqsad qilib qo’yilmagan, hal etuvchi vosita bo’lib hisoblanmagan intilishdir.² Ijodkorlik faoliyatini rivojlantirishda ijodiy qobiliyatni shakllantirishga, ilmiy ijodiy izlanishlarga yo’llaydigan, bilishga oid ilmiy faoliyatni tashkil etish shakl va metodlaridan foydalanish o’z samarasini beradi. Bu borada ijodiy faoliyatni rivojlantirish darslariga dialog-darslar munozara, bahs, suhbatlar, fantaziya, izlanish darslari, muammolar qo’yish va ularni yechish darslari; ishtirokchilik darslari, modellashtirish, badiiy texnik ijodkorlik, ijod qilish, kichik kashfiyotlar yaratish, innovatsion metodlardan foydalanish kabilar eng samaralidir.

O’qituvchi va o’quvchi maqsaddan natijaga erishishida qanday texnologiyani tanlashi uning ixtiyorida, chunki har ikkala tamonning asosiy maqsadi natijaga erishishga qaratilgan, bunda o’quvchilarning bilim saviyasi, guruh xarakteri, sharoitga qarab ishlatiladigan texnologiya tanlanadi, masalan, natijaga erishish uchun tarqatma material, chizma, plakatlar, zamonaviy pedagogik texnologiyalarda foydalanish kerak bo’ladi, Shu bilan bir qatorda o’qitish jarayonini oldindan loyihalashtirish zarur, bu jarayonda o’qituvchi o’quv predmetining o’ziga xos tamoni, joy va sharoitni, o’quvchining imkoniyati, ehtiyoji, hamkorlikdagi faoliyati eng asosiysi natijaviylikni hisobga olgan holda tashkil eta olishi kerak. Bunda o’qituvchiga tomonidan o’tiladigan darsni texnologik xaritasini tuzib olishi katta ahamiyatga egadir. Chunki darsning texnologik xaritasi dars samaradorligini belgilab olishning muhim omilidir.

Aytish lozimki, o’quv jarayonida ijodkorlik talab etadigan topshiriqlarni bajarish, muammoli vaziyatlarni aniqlash, tahlil qilish va mustaqil ravishda qaror qabul qilish ijodkorlik ko’nikmalarini shakllantirishiga olib keladi. Shu bilan birga darslardagi yasash ko’rgazmali vositalar tayyorlash jarayoni ham o’quvchilarda ijodiy faoliyatni rivojlanishiga turtki bo’ladi. Masalan boshlang’ich sinf texnologiya darsligida Qo’ziqorin mavzusi berilgan bo’lsin. O’qituvchi bu mavzu haqida dastavval ma’lumot beradi, o’quvchilarning tushuncha va tasavvurlarini

¹ <https://translate.google.com/translate?hl=ru&sl=uz&u=https://uz.wikipedia.org/wiki/Ijod&prev=search&pto=aue>

² <https://translate.google.com/translate?hl=ru&sl=uz&u=https://azkurs.org/mavzu-ijodiy-faoliyat-turlari-reja-tafakkurning-mustaqilligi.html&prev=search&pto=aue>

kengaytirish maqsadida suhbat, savol-javoblar o‘tkazadi. Bir nechta mavzuga doir ish turi bilan dars jarayonini olib boradi. O‘quvchilarni mavzuga yo‘naltirib olgandan keyin, yasash jarayoniga tayyorlanadi. Aynan mana shu yasash darslarida ya‘ni amaliy mashg‘ulotlarda o‘quvchilar ijodkorliklariga erishiladi.

Texnologiya fani darslarining asosiy qismini amaliy mashg‘ulotlar tashkil qiladi. Amaliy mashg‘ulotlarda nazariy mashg‘ulotlarda olingan bilimlarni amalda, hayotiy tajribalar asosida mustahkamlanadi. Bunda o‘quvchilar ijodiy ishlaydilar, yangi g‘oya va fikrlar asosida o‘zlariga ishonch, boshqalar fikriga hurmat bilan qarash sifatlari tarkib topadi.³ Amaliy mashg‘ulotlar jarayonida o‘quvchilarga ta‘limiy, tarbiyaviy, rivojlantiruvchi, kasbga yo‘naltiruvchi maqsadlar singdiriladi. O‘quvchilarni amaliy mashg‘ulotga yakka tartibda ishlash, kichik guruhlarda ishlash, jamoa bilan ishlashga jalb etiladi.

Texnologiya darslarida amaliy mashg‘ulotlarda buyum yasash jarayonida o‘quvchilarga badiiy loyihalash elementlarini o‘rgatish kerak.

Bular:

- rang va shaklning yaxlitligi;
- materialning shakli va birligi:
- shaklning vazifasiga mosligi:
- kompozitsiyada turli shakllarning muvofiqligi:

1. Buyumni rejalashtirish. Bu jarayonda o‘quvchilarning matematik savodxonlik va tejamkorlik sifatlari shakllanadi.

2. Buyumni yasash. Buyum yasashda amaliy jarayonlarni qonun-qoidalari asosida tushuntirish maqsadga muvofiq. Bunda o‘quvchilarning barcha fanlardan egallagan bilimlarining amaldagi isboti kuzatiladi hamda o‘quvchilarning jarayonga qiziqishlari kuchaytiriladi.

3. Briktirish va pardoqlash. Bu jarayon o‘ta muhim sanaladi. Bunda o‘quvchilar tayyorlagan buyum qismlarini estetik jihatdan zamonaviy va texnik talablarga javob beradigan qilib birlashtirishlari va bezashlari talab etiladi.⁴

O‘quvchilarga yasaladigan buyumni loyihalash va yasashga imkon berish, berilgan na‘muna asosida taqlid qilib loyihalash va yasash ham foyda beradi. Bu jarayonda o‘z ijodiy g‘oyasi asosida loyihalash va yasashga imkon tug‘iladi. Berilgan na‘muna asosida taqlid qilib loyihalash va yasash taqdim etilganda o‘quvchilar faqat shu berilgan na‘muna asosida, unga taqlid qilib buyumni yasaydilar, loyihalaydilar. Bunday usul o‘quvchi o‘rganishining dastlabki jarayonida qo‘l keladi. O‘quvchilar buyumni yasashlari jarayonida yangi g‘oya tug‘iladi va ular buyumni o‘z ijodiy g‘oyalari asosida loyihalab yasashni istaydilar. Chunki o‘quvchilarda bu buyumni o‘ziga moslab yangicha dizayn asosida yasash fikri tug‘iladi. O‘quvchilarning ijodiy g‘oyalari rivojlantirilganidan so‘ng ularga shart asosida loyihalash vazifasi berilsa bo‘ladi.

Xulosa qilib aytganda, maktab bosqichidagi ta‘lim o‘quvchilar bilim olishining poydevori hisoblanar ekan, joiz bo‘lsa, ushbu davrlardayoq o‘quvchilarda ijodiy faoliyatni rivojlantirishni taqozo etadi. Shunday ekan, o‘quvchilarda ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirish, ijodiy faoliyatni yanada takomillashtirish lozimligi bugungi kunning kun tartibidagi muammo bo‘lishi darkor. Zero,

³ <https://uzbekscholar.com/index.php/uzs/article/download/333/312>

⁴ <https://uzbekscholar.com/index.php/uzs/article/download/333/312>

ilk bilim olish davrlarida o‘quvchilarning ijodkorlik qobiliyatlarini rivojlantirish, ijodiy faoliyatini takomillashtirishda o‘quvchilarning yosh xususiyatlarini e‘tiborga olish, ta‘limni samarali tashkil etishda darslarni qiziqarli tarzda o‘tkazish, darslarda innovatsion metodlardan foydalanish, yangi shakl, metod va vositalarga murojaat etish muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki o‘quvchilarning ijodkorlik qobiliyatlarini rivojlantirish, o‘quvchilarida ijodiy faoliyatni yanada takomillashtirish ularni har tomonlama yetuk bo‘lishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Dilova N.G. Sharq allomalarining ilmiy merosi – uchinchi renesans uchun katta imkoniyat. *Science and Education*. (2021).
2. Dilova N.G. Ajdodlarimiz merosi vositasida bo‘lajak o‘qituvchilarga ta‘limtarbiya berishning ahamiyati. *Science and Education*. (2021).
3. P.Magzumov. O‘quvchilarning mehnatga tayyorgarlik bo‘yicha bilim va ko‘nikmalari sifati. T. 1994y
4. 1-4 sinf o‘quv uslubiy tavsiya kitobi. “O‘qituvchi” nashriyoti 2017 yil.
5. qizi Abduraxmonova N. A. BO ‘LAJAK BOSHLANG ‘ICH SINFI O ‘QITUVCHILARINING IJODIY FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA // *Educational Research in Universal Sciences*. – 2023. – T. 2. – №. 12. – C. 208-211.
6. Abduraxmonova, Nigoraxon Akramali qizi. "BO ‘LAJAK BOSHLANG ‘ICH SINFI O ‘QITUVCHILARINING IJODIY FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA." *Educational Research in Universal Sciences* 2.12 (2023): 208-211. qizi Abduraxmonova, N. A. (2023). BO ‘LAJAK BOSHLANG ‘ICH SINFI O ‘QITUVCHILARINING IJODIY FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(12), 208-211.
7. Diyoraxon S., Komiljonova G. BOSHLANG ‘ICH TA‘LIMDA CHET EL O ‘QUVCHILARINI BAHOLASH MEZONI VA SAMARALI TAQDIRLASH // *QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*. – 2023. – C. 783-785. Diyoraxon, Sobirova, and Guluzra Komiljonova. "BOSHLANG ‘ICH TA‘LIMDA CHET EL O ‘QUVCHILARINI BAHOLASH MEZONI VA SAMARALI TAQDIRLASH." *QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI* (2023): 783-785. Diyoraxon, S., & Komiljonova, G. (2023). BOSHLANG ‘ICH TA‘LIMDA CHET EL O ‘QUVCHILARINI BAHOLASH MEZONI VA SAMARALI TAQDIRLASH. *QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 783-785.
8. Pozilov Hamidjon Ikromjon o‘g‘li, & Komiljonova Guluzra Nizomjon qizi. (2023). YOSH AVLOD KAMOLOTIDA TEXNOLOGIYA FANI VA UNING KELAJAGI. *QO‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 1(1), 923–926. <https://doi.org/10.54613/ku.v1i1.760>. Pozilov Hamidjon Ikromjon o‘g‘li, and Komiljonova Guluzra Nizomjon qizi. "YOSH AVLOD KAMOLOTIDA TEXNOLOGIYA FANI VA UNING KELAJAGI". *QO‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, vol. 1, no. 1, May 2023, pp. 923-6, doi:10.54613/ku.v1i1.760.
9. Abduraxmonova, N. A. qizi. (2023). BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINFI O‘QITUVCHILARINING IJODIY FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(12), 208–211. Retrieved from

<http://erus.uz/index.php/er/article/view/5507Sadriddinova> 14. Zulfiya. (2024). BOSHLANG‘ICH SINFLAR O‘QUVCHILARNING IJODIY FAOLIYATINI TASHKIL ETISH-DOLZARB PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 188–193. Retrieved from <https://2ndsun.uz/index.php/yt/article/view/644>

10. Nigoraxon, A., & Mohlaroy, A. (2024). BOSHLANG‘ICH TA‘LIMDA O‘QUVCHILAR IJODIY FAOLIYATINI TASHKIL ETISH TEXNOLOGIYASI. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 83-87.

11. qizi Komiljonova G. N. FANLARARO BOG ‘LANISH ASOSIDA BOSHLANG ‘ICH TA‘LIMNI AMALGA OSHIRISHNING O ‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – T. 2. – №. 12. – C. 198-201.

12. Khusnidakhon, K. (2021). The importance of enhancing social skills of preschoolers. *European Scholar Journal*, 2(3), 74-78. qizi Komiljonova, Guluzraxon Nizomjon. "FANLARARO BOG ‘LANISH ASOSIDA BOSHLANG ‘ICH TA‘LIMNI AMALGA OSHIRISHNING O ‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI." *Educational Research in Universal Sciences* 2.12 (2023): 198-201. qizi Komiljonova, G. N. (2023). FANLARARO BOG ‘LANISH ASOSIDA BOSHLANG ‘ICH TA‘LIMNI AMALGA OSHIRISHNING O ‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(12), 198-201.

13. Khojamatova, K. M. (2023). Social Relations and Social Development of Personality In the System Of Preschool Education. *International Journal of Formal Education*, 2(10), 37-42.

14. Mansurovna, X. X. (2023). МАКТАБГАЧА YOSHDAGI BOLALARNING IJTIMOY ONGINI OSHIRISHDA MUAMMO VA YECHIMLAR. QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 680-682.

15. Имомалиева, М. (2023). АМИРИЙ ИЖОДИДА ПАЙФАМБАРЛАР БИЛАН БОҒЛИҚ ТИМСОЛ-ТУШУНЧАЛАР ТАЛҚИНИ. *Interpretation and researches*, 1(1).

16. Bohodirovna, S. G., & Usmanova, H. (2022, January). MODEL OF INNOVATIVE STRATEGY ON THE BASIS OF VARIATIVE APPROACH TO PRESCHOOL EDUCATION. In *Conference Zone* (pp. 197-199). Bohodirovna, Sanginova Gulnoza, and H. Usmanova. "MODEL OF INNOVATIVE STRATEGY ON THE BASIS OF VARIATIVE APPROACH TO PRESCHOOL EDUCATION." *Conference Zone*. 2022.

17. Сангинова Г.Б. (2023). ЗНАЧЕНИЕ И МЕСТО НОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ. *Экономика и социум*, (4-1 (107)), 840-846.

18. Сангинова Г.Б.. "ЗНАЧЕНИЕ И МЕСТО НОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ" *Экономика и социум*, no. 4-1 (107), 2023, pp. 840-846.

19. Rahmatovna, J. R. A., & Athamboyeovna, V. N. (2023). BOSHLANG‘ICH SINFLARDA INTEGRATSIYALASHGAN DARS BERISHNING ZAMONAVIY METODLARI. QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 651-652.

20. Valiyeva, N. (2023). BOSHLANG ‘ICH SINFLAR MATEMATIKA DARSLARIDA SHARQ ALLOMALARINING ASARLARIDAN FOYDALANISH. QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 549-550.

21. Soxobjonovich, Olimov Saydullo. "TALABALARDA BOSHQARUV FAOLIYATINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI VA ISTIQBOLLARI." *Analysis of International Sciences* 2.2 (2024): 51-57.

22. Sadriddinova Zulfiya. (2024). BOSHLANG‘ICH SINFLAR O‘QUVCHILARNING IJODIY FAOLIYATINI TASHKIL ETISH-DOLZARB PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 188–193. Retrieved from <https://2ndsun.uz/index.php/yt/article/view/644>
23. Ochildiyeva Mushtariy, & Parpiyev Odiljon. (2023). BOSHLANG‘ICH TA‘LIM TIZIMIGA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR. *QO‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 1(1), 640–644. <https://doi.org/10.54613/ku.v1i1.666>
24. ST Davlatova, FS qizi Abdullayeva BOLALARNING MA‘NAVIY-AXLOQIY TARBIYASIGA OID OTA-ONALARNING QARASHLARI *Educational Research in Universal Sciences* 2 (16), 819-823
25. Toxirjon, U. (2024). BOSHLANG‘ICH SINFLARDA O‘QISHNI YETKAZIB OLISHGA QIYNALAYOTGAN O‘QUVCHILAR BILAN ISHLASHDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH. *Integration of Economy and Education in the 21st century*, 2(2), 9-13.
26. Asilova Sanobar Xatamboiyevna. (2023). O‘QUVCHILARNI KASB-HUNARGA YO‘NALTIRISDA PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK YORDAM. [Data set]. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10429442>
27. Ganiyeva, Muborak. "Тарихий-маданий туризм ва уни ривожлантириш истиқболлари." *Архив научных исследований* (2020).
1. Ganiyeva, M. (2020). Тарихий-маданий туризм ва уни ривожлантириш истиқболлари. *Архив научных исследований*.
28. Ganiyeva, Muborak. "Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясидаги нутқини ўрганиш бўйича илмий-оммабоп рисола." *Архив научных исследований* (2019).
2. Ganiyeva, M. (2019). Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясидаги нутқини ўрганиш бўйича илмий-оммабоп рисола. *Архив научных исследований*.
29. Makhamov, A. Y. (2019). THE IMPORTANCE OF THE PHYSICAL TRAINING IN SHAPING HEALTHY LIFESTYLES FOR PROSPECTIVE TEACHERS". *Scientific and Technical Journal of Namangan Institute of Engineering and Technology*, 1(10), 368-374.
30. Makhamov, A. Y. (2020). THE IMPORTANCE OF TEACHING GYMNASTICS IN PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS. *Scientific and Technical Journal of Namangan Institute of Engineering and Technology*, 2(7), 350-355.